

EXTRAS

din stenograma ședinței Senatului din 23 martie 2022

Domnul Sorin Lavric:

Mulțumesc, domnule vicepreședinte Virgil Guran.

Tema declarației mele politice de astăzi este „Partizanul basarabean Filimon Bodiu”.

S-a născut în comuna Mândrești, județul Orhei, în Basarabia. S-a căsătorit în 1934 cu Olimpiada, cu care a avut doi copii: Ion, născut în anul 1934, și Iulia, născută în anul 1936.

După căderea Basarabiei în mâna rușilor, în vara lui 1944, Bodiu a intrat în pielea unui partizan incorigibil, drept care a fost arestat de NKVD pentru deținere ilegală de armă. A reușit însă să evadeze, intrând în ilegalitate. Și-a construit o vizuină secretă la circa 8 km depărtare de satul Mândrești, în așezarea numită Comaci. Vigilent, întâmpina orice persoană cu suspiciune, nu zăbovea mult într-un loc, iar în lunile calde stătea ascuns, pentru ca doar toamna să se mute la unul din camarazii săi.

Primul refugiu îl va avea în Pohoarna, raionul Cotuieni, locuind într-o casă părăsită. În primăvara anului 1946, cu sprijinul secretarului sovietului sătesc din Mândrești, Ștefan Volontir, își va falsifica actele de identitate, schimbându-și numele în Grosu. Soția Olimpiada devenise Liuba, iar el – Andrei. Atunci va pleca în regiunea Cernăuți spre a lucra ca zilier la diferite familii.

Simțind că NKVD e pe urmele lui, va recurge mereu la tactica peregrinării, schimbându-și adăpostul deseori, uneori de câteva ori pe săptămână. În anii 1944 – 1950, familia lui Filimon Bodiu a locuit în peste 15 sate, fiind adăpostit de peste 50 de oameni.

Deși NKVD-ul i-a încropit un portret barbar, de ins crud, ba chiar de terorist sadea, înclinat să săvârșească nenumărate crime, oamenii îl priveau ca pe un salvator din fața ciumei comunismului. Acesta e motivul pentru care Bodiu a rămas în memoria localnicilor drept un justițiar aflat mereu de partea lor.

Filimon Bodiu nu ezita să trimită răvașe de amenințare autorităților: „De nu veți lăsa de a jupui norodul, apoi unde vă stau picioarele o să vă stea capul. De nu credeți, o să vedeți.”

Pentru a trezi în sufletul țăranilor spiritul de revoltă, Filimon Bodiu se întâlnea clandestin cu ei, cum s-a întâmplat în ziua de 27 iunie 1950, când partizanul a apărut pe lanul colhozului Frunze din satul Mândrești.

O feblețe aparte Filimon Bodiu a avut-o față de comsomoliști, pe care îi pedepsea de fiecare dată când avea prilejul, rupându-le carnetele de partid și silindu-i să înghită cantități mari de apă. „Îndoparea cu apă” a fost pedeapsa predilectă pe care le-a aplicat-o activiștilor.

Faima lui Filimon Bodiou ajunsese un ghimpe dureros, înfipt în blazonul noii orânduiri. Ca să-l prindă, Securitatea a instituit în fiecare sat detașamente paramilitare de sprijin al Miliției. Membrii lor l-au urmărit tot timpul pe Bodiou, încercând să-l prindă. Aflat în legitimă apărare, Filimon Bodiou nu a șovăit să pună mâna pe armă, împușcându-și hăituitorii.

Bolșevicii îl etichetau drept „terorist”, în vreme ce grupul de luptători pe care îl conducea era stigmatizat drept „grup banditesc-terorist”.

La o analiză nepărtinitoare, lupta justițiară a lui Filimon Bodiou i-a avut drept țintă doar pe comuniști: președinți și secretari de soviet sătesc, președinți de colhoz, activiști ai satului. Nu s-a atins niciodată de averea țăranilor simpli sau a oamenilor de rând, acțiunile lui reprezentând un act de rezistență antisovietică. Maxima lui de conduită suna astfel: „Eu nu omor oameni, doar vreau să le dau lecții.”

Toamna anului 1950 a fost una ploioasă. De aceea, Filimon Bodiou s-a lăsat înduplecat să părăsească ascunzătoarea spre a se muta în sat. A ales casa unui apropiat, Profir Suruceanu, care îl adăpostise și în alte rânduri.

În ziua de 16 noiembrie 1950, fiul Ion era de pază la fereastră. Nu a observat când, pe la amiază, o mașină s-a apropiat de casa lui Suruceanu. Din ea au coborât două persoane înarmate care i-au strigat lui Bodiou să se predea. Bodiou a aruncat trei grenade în curte, după care a tras câteva rafale de mitralieră prin ușa întredeschisă. A făcut însă greșeala de a ieși pe prispă spre a-i înfrunta pe agresori, urmarea fiind că a fost împușcat mortal. Soția lui, Olimpiada Bodiou, a fost grav rănită, iar fiul, Ion, a fost la rândul lui omorât.

Așa și-a încheiat destinul un luptător a cărui legendă a rămas vie până astăzi în memoria basarabenilor.

Sunt onorat ca, sub cupola Senatului României, să pomenesc numele lui Filimon Bodiou.

Vă mulțumesc.

Sorin Lavric, senator AUR